

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3Ndob/42/2024
Identifikačné číslo spisu:	6124272644
Dátum vydania rozhodnutia:	29.07.2024
Meno a priezvisko:	JUDr. Jaroslava Fúrová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:6124272644.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jaroslavy Fúrovej a členiek senátu JUDr. Kataríny Pramukovej a JUDr. Andrey Sedlačkovej v spore žalobkyne zahraničnej právnickej osoby Nemzeti Ütdíjfizetési Szolgáltató Zrt., Maďarsko, 1137 Budapešť, Váci út 45/B, iný identifikačný údaj: XX-XX-XXXXXX, zastúpenej advokátskou kanceláriou PETKOV & Co s.r.o., Bratislava - mestská časť Staré Mesto, Šoltésovej 14, IČO: 50 430 742, proti žalovanému družstvu Poľnohospodárske družstvo „Pokrok“, Tekovské Lužany, ul. Osloboditeľov 13, IČO: 00 195 251, zastúpenej advokátskou kanceláriou Advokátska kancelária Nyúl s.r.o., Levice, Ul. kpt. Jaroša 738/4, IČO: 53 875 303, o zaplatenie 165,45 eura s príslušenstvom, v konaní vedenom na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 20Cb/129/2024, o nesúhlase Okresného súdu Nitra s postúpením sporu Okresným súdom Banská Bystrica vedenom pod sp. zn. 25Up/784/2024, takto

rozhodol:

Na prejednanie veci je p r í s l u š n ý Okresný súd Levice.

Odôvodnenie

1. Súdny spis bol Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) predložený z dôvodu nesúhlasu Okresného súdu Nitra s postúpením sporu z Okresného súdu Banská Bystrica postupom podľa § 43 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“). Okresný súd Nitra svoj nesúhlas s postúpením sporu odôvodňuje tým, že žalobou uplatnený nárok je občianskoprávnym a nie obchodnoprávnym a zároveň, že žalovaný má registrované sídlo v obvode Okresného súdu Levice.

2. K postúpeniu sporu na Okresný súd Nitra došlo v rámci upomínacieho konania postupom podľa § 14 ods. 3 zákona č. 307/2016 Z. z. o upomínacom konaní a o doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Najvyšší súd uvádza, že z písomnosti Okresného súdu Banská Bystrica o postúpení veci (č.l. 65) nevyplyva dôvod, pre ktorý došlo k postúpeniu na Okresný súd Nitra, a teda aké okolnosti existujúce v čase začatia konania boli rozhodujúce pre určenie súdu príslušného na prejednanie veci podľa CSP a aké procesné normy upravujúce príslušnosť súdu použil.

3. Najvyšší súd, ako súd spoločne nadriadený Okresnému súdu Banská Bystrica a Okresnému súdu

Nitra podľa § 43 ods. 2 CSP prejednal spor o príslušnosť a dospel k záveru, že nesúhlas Okresného súdu Nitra s postúpením veci je dôvodný.

4. Podľa § 12 ods. 1 CSP, na konanie v prvej inštancii je príslušný okresný súd, ak tento zákon neustanovuje inak.

5. Podľa § 13 CSP, na konanie v prvej inštancii je miestne príslušný všeobecný súd žalovaného, ak nie je ustanovené inak.

6. Podľa § 15 ods. 1 CSP, všeobecným súdom právnickej osoby je súd, v ktorého obvode má právnická osoba adresu sídla.

7. Podľa § 2 ods. 12 zákona č. 371/2004 Z. z. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky a o zmene zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 371/2004 Z. z.“), sídlom Okresného súdu Levice je mesto Levice; jeho obvod tvorí územný obvod okresu Levice.

8. Z predloženého spisu vyplynulo, že žalobkyňa sa voči žalovanému domáha zaplatenia určitej sumy ako pohľadávky vzniknutej titulom neoprávneného prevádzkovania motorového vozidla v držbe žalovaného na spoplatnenom úseku cestnej komunikácie v Maďarsku. Podľa tvrdení žalobkyne je v zmysle maďarských právnych predpisov oprávnená a súčasne povinná vo vlastnom mene uplatňovať taký typ pohľadávok voči neoprávneným používateľom ciest. Z uvedeného vyplýva, že pohľadávka má podklad v maďarských právnych predpisoch. Zároveň, keďže sa viaže na neoprávnené užívanie spoplatnených úsekov cestných komunikácií na území Maďarska, a to akýmkoľvek užívateľom cestných komunikácií a bez ohľadu na to, za akým účelom dochádza k ich užívaniu (napr. pri podnikateľskej činnosti), pohľadávka má verejnoprávny podklad.

9. Vzhľadom na daný charakter pohľadávky má najvyšší súd za to, že v tomto prípade nejde o spor patriaci do obchodnoprávnej agendy, v ktorej je daná kauzálna príslušnosť Okresného súdu Nitra podľa § 22 písm. d) CSP pre obvod Krajského súdu v Nitre, ale o spor patriaci do občianskoprávnej agendy. Platí to bez ohľadu na to, či účastníkmi právneho vzťahu sú podnikatelia. Zároveň ani zmena osoby veriteľa nemá vplyv na povahu pohľadávky a teda, z akého vzťahu vznikla. Preto spor medzi žalobkyňou a žalovaným nie je obchodnoprávnym.

10. Najvyššiemu súdu nie sú zrejmé ani iné okolnosti, pre ktoré by bolo možné spor medzi stranami sporu posúdiť ako spor, ktorého povaha je rozhodujúca pre určenie kauzálne príslušného súdu (§ 22 až 33 CSP, resp. príslušné ustanovenia osobitných predpisov).

11. Adresa sídla žalovaného patrí do územného obvodu okresu Levice, ktorý je zároveň územným obvodom na výkon súdnictva, výkon ktorého je v súkromnoprávných sporoch a iných súkromnoprávných veciach v pôsobnosti Okresného súdu Levice, a to všade tam, kde zákon neustanovuje inak. Vyplýva to z § 7 ods. 1 zákona č. 221/1996 Z. z. o územnom a správnom usporiadaní Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov, čl. 141 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky č. 460/1992 Zb. v znení neskorších ústavných zákonov, zo zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, § 2 ods. 12 zákona č. 371/2004 Z. z. a § 12 ods. 1 CSP. V tomto prípade sa neuplatnia iné ustanovenia zákona, pretože nevyšli najavo iné okolnosti určujúce príslušnosť súdu ako adresa sídla žalovaného v zmysle § 15 ods. 1 CSP.

12. Vzhľadom na adresu sídla žalovaného a povahu sporu, v ktorom nie je daná kauzálna príslušnosť súdu, je (vecne a miestne) príslušný súd na prejednanie veci Okresný súd Levice v zmysle § 12 ods. 1 CSP v spojení s § 13 CSP, § 15 ods. 1 CSP a § 2 ods. 12 zákona č. 371/2004 Z. z.

13. Najvyšší súd len dopĺňa, že vec patrí do právomoci súdov Slovenskej republiky, a to v zmysle čl. 4 ods. 1 v spojení s čl. 63 ods. 1 písm. a) Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1215/2012

zo dňa 12. decembra 2012 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach. Vzhľadom na to, že ide o vec s medzinárodným prvkom, bude povinnosťou príslušného súdu vyhľadať príslušnú priamu normu, prípadne ak takej niet, tak kolíznú normu. Ak právna úprava neobsahuje priamu normu, ale kolíznú, zvolí sa podľa kritéria obsiahnutého v kolíznej norme právny poriadok toho štátu, podľa ktorého je treba vec posudzovať a v takto určenom právnom poriadku je treba vyhľadať príslušnú právnu normu vzťahujúcu sa na danú vec.

14. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.